



Regelink
Ecologie & Landschap

Onderzoek vleermuizen

Helling 12-14 Utrecht



Colofon

Tekst, foto's en samenstelling	Mieuw van Dienenhoven
In opdracht van	Coltavast bv; [REDACTED]
Contactpersoon	Pickkers Consult bv; [REDACTED]
Rapportnummer	RA21006-02
Status rapport	Definitief
Datum oplevering rapport	23 november 2021
Aantal pagina's	18
Collegiale toets	[REDACTED]
Wijze van citeren	Mieuw van Dienenhoven, 2021, Onderzoek vleermuizen Helling 12-14 Utrecht Rapport RA21006-02, Regelink Ecologie & Landschap, Wageningen.



Regelink
Ecologie & Landschap

Regelink Ecologie & Landschap

Gerrit Zegelaarstraat 1
6709 TA Wageningen
085-7737676
info@regelink.nl
www.regelink.nl

Lid Netwerk Groene Bureaus

Inhoudsopgave

1	Aanleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel	4
2	Plangebied en ingreep	5
2.1	Plangebied	5
2.2	Ingreep	5
3	Werkwijze	6
3.1	Onderzoeksinspanning	6
3.2	Methode vleermuisonderzoek	6
3.3	Volledigheid inventarisatie	7
4	Resultaten	8
4.1	Algemeen beeld	8
4.2	Gewone dwergvleermuis	8
4.3	Samenvatting resultaten	9
5	Effectbepaling en toetsing	10
5.1	Effectbepaling van de ingreep	10
5.2	Toetsing aan de Wet natuurbescherming	10
6	Conclusies en vervolgstappen	11
6.1	Conclusies	11
6.2	Vervolgstappen	11
7	Bronnen	12
7.1	Literatuur	12
7.2	Websites	12
7.3	Project gerelateerde bronnen	12
Bijlage 1.	Wet natuurbescherming	13
Bijlage 2.	Waarnemingenkaart gewone dwergvleermuis	17

1 Aanleiding

1.1 Aanleiding

Coltavast BV is voornemens bij de Helling in Utrecht ca. 45 appartementen te ontwikkelen boven een bedrijfsmatige plint. Pickkers Consult BV is daarbij betrokken als adviserende partij. BRO heeft in november 2020 een ecologische quickscan¹ uitgevoerd in dit gebied. Hieruit bleek dat de bebouwing in het plangebied mogelijk geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen.

Volgens artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming (zorgplicht) is het verplicht om voordat de ingreep plaatsvindt onderzoek te doen naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Er moet daarom nader onderzoek gedaan worden naar de aanwezigheid van deze soorten en de functies van het plangebied.

Regelink Ecologie & Landschap heeft in opdracht van Pickkers Consult BV dit onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd. Bij het opstellen van deze rapportage is uitgegaan van de definities die staan beschreven op de website van Regelink Ecologie & Landschap².

1.2 Doel

Met dit onderzoek worden de volgende vragen beantwoord:

- Welke soorten vleermuizen komen voor in het plangebied?
- Welke functies heeft het plangebied voor de aanwezige soorten vleermuizen?
- Leidt de ingreep tot overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming?
- Welke vervolgstappen zijn nodig om overtreding van de Wet Natuurbescherming (zoveel mogelijk) te voorkomen?

¹ BRO, 2020, Quickscan flora en fauna Helling 12-14 te Utrecht, projectnummer P03639

² <http://www.regelink.nl/kenniscentrum/definities-vleermuizenonderzoek/>

2 Plangebied en ingreep

2.1 Plangebied

Het plangebied bestaat uit een één- en deels twee-laags bedrijfspand met een plat dak met bitumendakbedekking en een kierende, metalen daklijst. Het bedrijfspand ligt aan Helling 12-14 in de stad Utrecht (provincie Utrecht). Het plangebied heeft een oppervlakte van globaal 90 m². De begrenzing van het plangebied is op de titelpagina met rood aangegeven.

2.2 Ingreep

De ingreep bestaat uit het slopen van de bebouwing en het bouwrijp maken van de grond. Vervolgens komt er nieuwbouw bestaande uit een vier- à vijf-laags gebouw. De begane grond is bestemd voor bedrijvigheid, op de verdiepingen worden 45 appartementen gerealiseerd.

3 Werkwijze

3.1 Onderzoeksinspanning

In het voorjaar, zomer en najaar van 2021 is het plangebied Helling 12-14 in Utrecht geïnventariseerd op de aanwezigheid van vleermuizen. In Tabel 1 zijn de gegevens van de veldbezoeken weergegeven. Tijdens alle bezoeken waren de weersomstandigheden geschikt voor het inventariseren van vleermuizen. In de volgende paragrafen van dit hoofdstuk staat een toelichting op de toegepaste onderzoeksmethoden.

Tabel 1. Datum en tijdstip van en weersomstandigheden tijdens de inventarisaties.

V= Vliegroute, F=Foerageergebied, K= Kraamverblijfplaats, Z= Zomerverblijfplaats, P=Paarverblijfplaats

Datum	Tijd	eindtijd	Onderzochte functies	Medewerker	Weersomstandigheden
17-05-2021	21:24	23:40	F, Z, K		11°C, zwaar bewolkt, droog, 2 Bft
11-06-2021	22:00	00:00	F, Z, K		19°C, licht bewolkt, droog, 2 Bft
12-06-2021	03:20	05:20	F, Z, K		17°C, zwaar bewolkt, droog, 2 Bft
07-09-2021	23:00	01:00	F, Z, P		19°C, onbewolkt, droog, 1 Bft
26-09-2021	23:00	01:00	F, Z, P		16°C, licht bewolkt, droog, 2 Bft

3.2 Methode vleermuisonderzoek

Tijdens de veldbezoeken zijn vleermuizen met zicht- en geluidwaarnemingen geïnventariseerd. Hierbij is een heterodyne batdetector met opname- en vertragingfunctie (type: Pettersson D240x) gebruikt om de echolocatie die vleermuizen uitzenden hoorbaar te maken voor mensen. Met de karakteristieken van de frequentie, klank en ritme van het geluid worden verschillende vleermuisensoorten in het veld herkend. Wanneer in het veld niet met zekerheid de vleermuissoort kon worden bepaald is een geluidsopname gemaakt met een extern opnameapparaat. De geluidsopnames zijn achteraf met het computerprogramma Batsound geanalyseerd, waarbij voor determinatie gebruik is gemaakt van Barataud, 2015. Voor sociale geluiden van vleermuizen is gebruik gemaakt van Middleton, 2014 en Pfalzer, 2002. In combinatie met de visuele waarnemingen van het gedrag is de determinatie van de soort en de functie van het gebied bepaald.

De inventarisaties zijn postend en lopend uitgevoerd, waarbij het plangebied en het omliggende gebied meerdere keren zijn doorkruist. Tijdens alle bezoeken waren de weersomstandigheden geschikt voor het inventariseren van vleermuizen. Om de functies van het plangebied voor vleermuizen te onderzoeken zijn meerdere veldbezoeken uitgevoerd in verschillende periodes. In het kraamseizoen (mei tot juli) zijn de bezoeken direct vanaf zonsondergang tot twee uur na zonsondergang of vanaf twee uur voor zonsopkomst tot zonsopkomst uitgevoerd. In het paarseizoen (augustus tot oktober) zijn de bezoeken tussen een uur na zonsondergang en een uur voor zonsopkomst uitgevoerd. In deze periode is minimaal twee uur geïnventariseerd. Het gebouw is niet geschikt als massawinterverblijf; hier is geen onderzoek naar gedaan.

3.3 Volledigheid inventarisatie

De vleermuisinventarisatie is uitgevoerd volgens het Vleermuisprotocol 2021, zoals vastgesteld door Gegevensautoriteit Natuur. Inventarisaties zijn een steekproef gebaseerd op momentopnames, waardoor het niet is uit te sluiten dat soorten en functies die niet waargenomen zijn op een ander tijdstip wel aanwezig zijn. Dit is acceptabel omdat de Wet natuurbescherming een initiatiefnemer vraagt te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Met de gekozen methoden en inspanning is voldoende invulling gegeven aan artikel 1.11 (zorgplicht) van de Wet natuurbescherming. Wat betreft het onderhavige onderzoek heeft de initiatiefnemer gedaan wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

4 Resultaten

4.1 Algemeen beeld

Tijdens alle rondes zijn enkele gewone dwergvleermuizen foeragerend waargenomen. Op één locatie in het plangebied is een verblijfplaats vastgesteld. Andere vleermuissoorten zijn niet aangetroffen. In de volgende paragrafen worden de waarnemingen toegelicht. De waarnemingen zijn op kaart weergegeven in Bijlage 2.

4.2 Gewone dwergvleermuis

Foerageergebied

Op twee plekken zijn foeragerende gewone dwergvleermuizen aangetroffen. Boven de Vaartsche Rijn ten westen van het plangebied foerageerden elke ronde 2-4 vleermuizen. En ten oosten van het gebouw in het plangebied en het gebouw van de brandweer foerageren gemiddeld 2 vleermuizen.

De dieren foerageren daar korte tijd. Omdat het slechts om enkele individuen gaat en omdat het voedselaanbod op de locatie in het plangebied zeer beperkt is (nauwelijks groen, alles geheel verhard), kan gesteld worden dat het plangebied geen essentieel foerageergebied is.

Vliegroutes

De gevels van de bebouwing vormen lijnvormige elementen. Er is geen gedrag waargenomen dat duidt op een vliegroute. Van een essentiële vliegroute is in het plangebied geen sprake. Buiten het plangebied vlogen gewone dwergvleermuizen in oostelijke richting het Tolsteegplantsoen.

Zomerverblijfplaats

Aan de zuidoost gevel van het gebouw in het plangebied is meerdere malen tijdens de rondes in juni en september één gewone dwergvleermuis waargenomen die zowel uitvliegend als invliegend is waargenomen op dezelfde locatie. De locatie betreft een opening onder de metalen daklijst van het gebouw, op de zuidoostpunt van het gebouw, zie Afbeelding 1.

Kraamverblijfplaats

Er is geen kraamverblijf in het plangebied gevonden tijdens de inventarisaties. Ook zijn er geen kraamverblijfplaatsen in de omgeving van het plangebied aangetroffen.

Paarverblijfplaats

Tijdens de paarperiode (augustus – september) zijn in het plangebied geen roepende mannetjes gewone dwergvleermuizen waargenomen. Buiten het plangebied zijn twee baltsende gewone dwergvleermuizen waargenomen; één bij het gebouw van de meldkamer van de brandweer (ten oosten van het plangebied), en nog wat verder naar het oosten bij de studentenwoningen. Gewone dwergvleermuizen vliegen al roepend rond om vrouwtjes naar hun paarverblijfplaats te lokken. Doordat zij hierbij door hun hele territorium vliegen is het doorgaans lastig om de exacte paarverblijfplaats te lokaliseren. Op basis van het waargenomen gedrag in het veld is daarom de ligging van de paarverblijfplaatsen geïnterpreteerd en weergegeven op de waarnemingenkaart in Bijlage 2.

Winterverblijfplaats

Het gebouw is niet geschikt als massawinterverblijf, aangezien er te weinig bufferende werking is in het gebouw. Er is geen onderzoek gedaan naar massawinterverblijven. Omdat er een zomerverblijf is aangetroffen is het niet uit te sluiten dat in milde winters deze locatie ook door een of enkele dieren wordt gebruikt.



Afbeelding 1. Op de hoek onder de metalen lijst is een invliegopening van gewone dwergvleermuis

4.3 Samenvatting resultaten

Tabel 2 geeft een overzicht van de aangetroffen vleermuissoorten en functies. In Hoofdstuk 5 is voor deze functies het effect van de ingreep beschreven. Vervolgens is beoordeeld of effecten een overtreding zijn van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming.

Tabel 2 Samenvatting van de waargenomen vleermuissoorten en functies. De getallen geven het (geschatte) aantal individuen per functie weer. Getallen met # duiden op een massawinterverblijf, getallen met een * duiden op een essentiële vliegroute of foerageergebied.

Soort	Verblijfplaats functie				Andere functie	
	Zomer	Kraam	Paar	Winter [#]	Vliegroute [*]	Foerageergebied [*]
gewone dwergvleermuis	1	-	-	-	-	-

5 Effectbepaling en toetsing

5.1 Effectbepaling van de ingreep

Gewone dwergvleermuis

In het pand in het plangebied is één zomerverblijfplaats vastgesteld voor één of hooguit enkele individuen. Het plangebied heeft geen andere functies voor vleermuizen.

Bij sloop van het pand verdwijnt de zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis. In de directe omgeving zijn meerdere (oude) gebouwen aanwezig, zodat er voldoende aanbod is voor verblijfplaatsen van een of enkele vleermuizen. Het verdwijnen van deze verblijfplaats heeft daarom een beperkt negatief effect op de individuele vleermuis. Het is niet te verwachten dat het verdwijnen van de zomerverblijfplaats een negatief effect heeft op de lokale populatie gewone dwergvleermuizen.

Bij de sloop kan de gewone dwergvleermuis worden verwond of gedood. Dit is te voorkomen door tijdig maatregelen te nemen. Dit bestaat uit het gebouw vleermuisvrij maken door de kieren dicht te maken in het actieve seizoen met gebruik van exclusion flaps of tubes. Hierdoor kunnen vleermuizen wel naar buiten, maar niet meer naar binnen.

5.2 Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Verbodsbepalingen

Het vernietigen van de zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis is een overtreding van Artikel 3.5 lid 4. Het ongeschikt maken van de verblijfplaats voorkomt doden, maar is wel een verstoring wat een overtreding is van artikel 3.5 lid 2 aan de orde, zie Tabel 3. Zie ook Bijlage 1 voor informatie over de Wet Natuurbescherming.

Tabel 3 Resultaten van de toetsing per soort en functie (Indien van toepassing aangegeven met X of met toelichting).

Soort	Ingreep/ activiteit	Art. 3.5 lid 1 (doden)	Art. 3.5 lid 2 (verstoren)	Art. 3.5 lid 4 (beschadigen/ vernielen verblijfplaats)
Gewone dwergvleermuis	Ongeschikt maken en sloop	-	X	X

6 Conclusies en vervolgstappen

6.1 Conclusies

Algemeen

- Het onderzoek heeft plaatsgevonden volgens de richtlijnen uit Vleermuisprotocol 2021, waardoor gesteld kan worden dat het plangebied afdoende is geïnventariseerd.
- Voor het uitvoeren van de werkzaamheden is een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig.

Resultaten

- Het plangebied fungeert als zomerverblijfplaats voor gewone dwergvleermuis (1 individuen).
- In het plangebied zijn geen andere functies voor vleermuizen vastgesteld.

Effecten

- Door verdwijnen van de verblijfplaats is er is een beperkt negatief effect op individuele gewone dwergvleermuis. Op populatieniveau zijn geen negatieve effecten te verwachten. Door voorafgaand aan de werkzaamheden op de juiste wijze werende maatregelen te nemen wordt doden en verwonden voorkomen.

Toetsing

- Met het uitvoeren van de werkzaamheden worden lid 2 en 4 van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming overtreden.

6.2 Vervolgstappen

- Voordat de werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden, dient een mitigatieplan opgesteld te worden. In dit plan staat beschreven op welke manier de negatieve effecten worden verzacht dan wel worden voorkomen.
- Er dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd, het mitigatieplan dient als onderbouwing bij de ontheffingsaanvraag.
- Na het verkrijgen van de ontheffing moet vaak een ecologisch werkprotocol worden opgesteld.
- De werkzaamheden zijn tevens een kans om natuurinclusief te werken. Hiermee kunnen vaak op relatief eenvoudige manier extra maatregelen genomen worden die bijdragen aan behoud en herstel biodiversiteit. Dit kan vaak goed in combinatie met de wettelijke maatregelen die nodig zijn voor de mitigatie.

7 Bronnen

7.1 Literatuur

- Barataud, M., 2015. Acoustic Ecology of European Bats. Species Identification, Study of their Habitats and Foraging Behaviour. Biotope, Mèze. Muséum national d'Histoire naturelle, Paris [Inventaires et biodiversité series].
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0. BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*. Versie 1.0. BIJ12, Utrecht.
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters, J.C. Buys, 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noord-West Afrika. Tirion Natuur.
- Middleton, N., A. Froud & K. French. (2014) Social Calls of the Bats of Britain and Ireland. Pelagic Publishing, Exeter.
- Pfalzer, G., 2002. Inter- und intraspezifische Variabilität der Soziallaute. Fachbereich Biologie der Universität Kaiserslautern.
- Sachteleben, J. & O. von Helversen, 2006. Songflight behaviour and mating system of the pipistrelle bat (*pipistrellus pipistrellus*) in an urban habitat. In: Acta Chiropterologica 8(2): 391-401.
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging, 2017. Vleermuisprotocol 2017, maart 2017. [<http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>. (23-11-2021)].

7.2 Websites

- wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2019-01-01
- www.bij12.nl
- www.telmee.nl
- www.verspreidingsatlas.nl/
- www.vleermuis.net
- www.waarneming.nl
- www.zoogdiervereniging.nl

7.3 Project gerelateerde bronnen

- BRO, 2020, Quickscan flora en fauna Helling 12-14 te Utrecht, projectnummer P03639

Bijlage 1. Wet natuurbescherming

Algemeen

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet is de Nederlandse implementatie van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn, aangevuld met nationale bepalingen. De Wet natuurbescherming vervangt de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De Wet natuurbescherming kent drie pijlers, namelijk:

- bescherming van Natura 2000-gebieden,
- bescherming van soorten,
- bescherming van houtopstanden.

Daarnaast is er een belangrijke plaats ingeruimd voor de zorgplicht (artikel 1.11). Vanuit deze zorgplicht moeten handelingen achterwege blijven waarvan men kan vermoeden zij nadelige gevolgen kunnen hebben voor beschermde gebieden of soorten.

In dit hoofdstuk volgt een eenvoudige weergave van de essentie van de Wet natuurbescherming, voor zover deze betrekking heeft op ruimtelijke ontwikkelingen en festiviteiten. Verbodsartikelen worden voor de leesbaarheid vereenvoudigd weergegeven. Raadpleeg voor de exacte formulering de wetstekst (<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-34.html>).

Bescherming Natura 2000-gebieden

Vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn hebben de lidstaten de verplichting om speciale beschermingszones aan te wijzen. Deze speciale beschermingszones heten Natura 2000-gebieden. Elk Natura 2000-gebied heeft instandhoudingsdoelstellingen ten aanzien van:

- leefgebieden voor vogelsoorten, voor zover nodig voor de uitvoering van de Vogelrichtlijn, en/of
- natuurlijke habitats en de habitats van soorten, voor zover nodig voor de uitvoering van de Habitatrichtlijn.

Verboden (volgens artikel 2.7, lid 2) is elke activiteit (in de wet: project of handeling) zowel binnen als buiten een Natura 2000-gebied die, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen:

- de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of,
- een significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

De activiteit kan alleen doorgang vinden als Gedeputeerde Staten van de provincie waarin de activiteit plaatsvindt een vergunning verlenen. Voor diverse werkzaamheden in nationaal belang (zoals werkzaamheden rond de hoofdspoorwegen) is de minister van Economische Zaken bevoegd gezag.

Bescherming van soorten

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes:

1. beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn,
2. beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn,
3. beschermingsregime andere soorten.

1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Onder het beschermingsregime Vogelrichtlijn vallen alle van nature in Nederland in het wild levende vogels. Op basis van artikel 3.1 is het verboden om:

1. opzettelijk vogels te doden of te vangen;
2. opzettelijk vogelnesten, -rustplaatsen en -eieren te vernielen of te beschadigen of vogelnesten weg te nemen;
3. eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben;
4. opzettelijk vogels te storen.

Het verbod om vogels opzettelijk te storen geldt niet wanneer dit niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de betreffende soort. Bij werkzaamheden in het broedseizoen kan het verlaten van nesten als gevolg van verstoring leiden tot het indirect doden van dieren of het aantasten van de functionaliteit van nesten en dus tot een overtreding van artikel 3.1, lid 1 en 2.

De vogelsoorten die jaar op jaar gebruik maken van hetzelfde nest zijn verdeeld over vier categorieën waarvan de nesten een jaarronde bescherming genieten. Ook is er een vijfde categorie van vogels waarvan een inventarisatie van de nesten gewenst kan zijn.

2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Onder het beschermingsregime Habitatrichtlijn vallen alle dieren uit:

- de Habitatrichtlijn, bijlage IV, onderdeel a,
- het Verdrag van Bern, bijlage II,
- het Verdrag van Bonn, bijlage I,

en alle planten uit:

- de Habitatrichtlijn, bijlage IV, onderdeel b,
- het Verdrag van Bern, bijlage I.

Volgend artikel 3.5 is het verboden om, voor zover het soorten betreft uit bovenstaande bijlagen:

1. opzettelijk dieren te doden of te vangen;
2. opzettelijk dieren te verstoren;
3. opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen;
4. voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
5. opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken, te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

In de genoemde bijlagen van de verdragen van Bern en Bonn staan ook diverse vogelsoorten genoemd. Dit betekent dat voor deze soorten het (ver)storen ook verboden is wanneer dit geen effect heeft op de instandhouding van de betreffende soort.

3. Beschermingsregime andere (nationale) soorten

Onder het 'beschermingsregime andere soorten' vallen een aantal soorten waarvoor er geen Europese verplichting ligt tot bescherming. Nederland geeft zo uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om de staat van instandhouding van dier- en plantensoorten te beschermen.

Volgens artikel 3.10. is het verboden om, voor zover het soorten uit deze lijst betreft:

1. opzettelijk dieren te doden of te vangen;
2. voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
3. opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken, te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Onder dit beschermingsregime vallen ook een groot aantal zeer algemene zoogdieren en amfibieën. Een groot deel van deze algemene soorten zijn door de provincies en het ministerie van EZ voor ruimtelijke ontwikkelingen vrijgesteld van de Wet natuurbescherming.

Ontheffing en vrijstellingen

Ontheffingen worden verleend door de Minister van Economische zaken of Gedeputeerde Staten, en geven een initiatiefnemer de mogelijkheid om onder voorwaarden de wet te overtreden. Vrijstellingen worden gegeven door de Minister van Economische zaken of Provinciale Staten en beschrijven handelingen en situaties waarin de wet niet van toepassing is.

Ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen of het verkrijgen van een vrijstelling kan alleen wanneer er:

- geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- geen negatief effect is op de staat van instandhouding van de soort;
- en er voldaan is aan de in de wet genoemde belangen (artikel 3.3, lid 4b, artikel 3.8, lid 5b en artikel 3.10, lid 2).

Voor het beschermingsregime overige soorten is het voldoende als er voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang.

Bescherming van houtopstanden

Een houtopstand beslaat een oppervlakte van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting van meer dan twintig bomen, gerekend over het totaal aantal rijen.

Volgens artikel 4.2 vallen buiten de bescherming houtopstanden:

- houtopstanden binnen door de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom
- houtopstanden op erven of in tuinen en fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen bedoeld als kerstbomen en niet ouder dan twintig jaar en kweekgoed;
- uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa en die:
 - ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid bestaande uit een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter;
 - zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Volgens artikel 4.2 is het verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen zonder daar melding van te doen bij Gedeputeerde Staten. Dit geldt niet voor het periodiek vellen van griend- of hakhout.

Binnen drie jaar moet het gevelde deel weer zijn herplant.

Vrijstellingen gelden er wanneer het vellen gebeurt middels een goedgekeurde gedragscode of de werkzaamheden voortvloeien uit instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden of nodig zijn voor aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN; voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) bestaat uit planologisch beschermde gebieden die zijn aangewezen om ecologische verbindingen te realiseren tussen belangrijke natuurgebieden. Deze natuurgebieden en de verbindingen daartussen vormen samen een ecologisch netwerk. De wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN mogen niet door een ingreep worden aangetast. Alle (mogelijke) effecten van een voorgenomen ingreep moeten daarop dan ook worden getoetst. De provincie waarbinnen het plangebied valt geeft invulling aan het NNN en is daartoe het bevoegd gezag. Voor meer informatie over het NNN en het toetsingskader zie <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/natuurnetwerk-nederland>.

Wet dieren

De Wet natuurbescherming kent geen verbod op het verwonden van dieren. Dit is namelijk al verboden in de Wet dieren. Volgens artikel 2.1 van de Wet dieren, eerste lid, is het namelijk verboden om:

- zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen.

De Wet dieren kent een ontheffingsmogelijkheid, maar alleen als het belang van het welzijn van dieren zich er niet tegen verzet. Een ontheffing is niet nodig wanneer vaststaat dat het mogelijk verwonden van dieren een 'redelijk doel' dient, of 'noodzakelijk' is. In deze rapportage wordt niet getoetst aan de Wet dieren.

Bijlage 2. Waarnemingenkaart gewone dwergvleermuis

Legenda

-  Plangebied
-  Gewone dwergvleermuis
-  Foeragerend
-  Roepend
-  Zomervblijfplaats in gebouw
-  Paarterritorium

Waarnemingen van vleermuizen
rondom het plangebied bij de Helling
12-14 in Utrecht.

Opdrachtgever: Pickers Consult BV
Projectnummer: 21006
Datum: 18.11.2021



Regelink
Ecologie & Landschap

0 8 16 24 32 m



